

WŁOCŁAWSKIE

Prenumerata
na miejscu mk. 112.000, na prowincji i z odnośzeniem do domu 125.000 mk.

Ogłoszenia
za wiersz nonparelowy pierwsza strona 6300 m., druga i trzecia 5250 mk. czwarta 4200 mk. Ogł. drobne 2250 mk. za wyraz, tłust. druk. podwójnie najmniejsze ogł. 22.500 m. Dla za. granicy ceny o 200% wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosy, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIAT, OD GODZINY 3-EJ DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Dobra Lokata Oszczędności!

KSIEGARNIA POWSZECHNA i DRUKARNIA DIECEZJALNA przyjmuje wpłaty pożyczkowe i płaci procenty podług miejscowego — — — rynku prywatnego. — — —

Życie dostarcza więcej nauki, aniżeli kopy głów filozoficznych, plesniejących między stosami książek.
Bolesław Prus.

Do urzędników.

P. minister spraw wewnętrznych, dr. Kiernik, wystosował do wszystkich urzędników, podlegających jego resortowi, następujący okólnik:
W ostatnim czasie przejawiają się wśród pewnych odłamów pracowników państwowych tendencje poparcia swoich postulatów ekonomicznych za pomocą strajku.
Nie wierzę, aby pracownicy państwowi dali się pociągnąć takim hasłom. Dezyderaty pracowników państwowych spotykają się zawsze z należnym zrozumieniem Rządu, którego życzliwość w stosunku do kwestji urzędniczej jest niewątpliwą i który podejmuje nieustannie wysiłki ku zabezpieczeniu bytu pracowników państwowych i możliwemu uwzględnieniu słusznych ich postulatów.

Rząd świadom jest, że obecne uposażenie pracowników państwowych nie we wszystkim odpowiada obecnym stosunkom drożyznianym, uregulowanie jednak tego uposażenia nie może się odbywać ponad możność finansową Skarbu Państwa, która jedynie jest granicą życzliwości rządu dla sprawy uposażenia pracowników państwowych.

Jestem pewny, że pracownicy państwowi posiadają świadomość tego, iż strajk jest bronią niedopuszczalną w ręku urzędnika państwowego, a nadto odbiłby się jaknajbardziej na interesie państwa, a godząc w zasadniczą podstawę jego ustroju, stałby się poważną przeszkodą w utrwaleniu organizacji, a tem samem egzystencji odbudowyującego się państwa.

Jestem niezłomnie przekonany, że rząd polegać może na zespole pracowników państwowych, którzy traktując zawsze swą służbę, jako obowiązek obywatelski wobec odbudowanej Ojczyzny, mimo trudnego położenia ekonomicznego, spełniać będą nadal ofiarną dla społeczeństwa pracę.

Żywią pełne zaufanie, że wśród pracowników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Urzędów podlegających

niema tych, którzyby chcieli wejść na drogę nielegalną i którzyby nie zdawali sobie sprawy ze szkodliwych następstw tej drogi dla przyszłości państwa. Zaznaczam jednak z naciskiem, że o ile znalazłby się takie jednostki, w żadnym wypadku wykroczeń tego rodzaju tolerować nie będę i zastosuję do nich wszystkie rygory przepisów prawnych. Rząd bowiem obowiązany jest, powodować się przede wszystkim dobrem państwa, jako najwyższym nakazem i bronić interesów państwa z całą bezwzględnością.

Nie wątpię, że paźdy pracownik, jako prawy obywatel odrodzonej Ojczyzny odepchnie przeciwpństwowe podlegania i spełniać będzie nadal sumiennie swój obowiązek, stawiając na pierwszy plan idee państwa i uznając jako drogę swego bytu wyłącznie drogę środków legalnych.

Fimmen i P. P. S.

Dzienniki doniosły o usunięciu ze stanowiska sekretarza generalnego międzynarodówki zawodowej w Amsterdamie — p. Fimmena. Jest to zdarzenie b. ciekawe i ważne, ponieważ odkrywa różne kręte zakamarki amsterdamskiej międzynarodówki zawodowej, do której należą związki t. zw. „klasowe” w Polsce P. P. S. na czele.

Międzynarodówka amsterdamska uważała się za antybolzewicką — ale tak było tylko w teorii. W rzeczywistości zaś, ponieważ na czele jej stali ludzie w rodzaju p. Fimmena ukrytego, jak się okazało, komunisty — uprawiał Amsterdam politykę życzliwą dla bolszewizmu a w szczególności dla Rosji Sowieckiej. I tak w r. 1920 na kongresie tej międzynarodówki uchwalono rezolucję, wyrażającą sympatię dla Rosji a potępienie dla Polski za jej walkę z nawałą bolszewicką. Uchwalono tedy wyrazić gorące podziękowanie związkom zawodowym (niemieckim i czeskim) za to, że wstrzymywali transporty amunicji i broni dla Polski.

W r. 1922 międzynarodówka am-

sterdamska poleciła związkom metalowców w krajach europejskich zbieranie danych o stanie przemysłu wojennego. Dane miały rzekomo służyć walce ze zbrojeniami i przygotowaniami wojennymi — w rzeczywistości zaś były potrzebne dla sztabów wojskowych Niemiec i Bolszewji. Akcją tą kierował p. Fimmen.

Aż oto teraz wyszło na jaw, dlaczego p. Fimmen był zawsze tak gorliwy w podobnych sprawach.

Był bowiem bolszewikiem. Usunięcie p. Fimmena z Międzynarodówki Amsterdamskiej jest jej kompromitacją, dowodzi zupełnego rozbicia w jej łonie, ale przede wszystkim jest policzkiem moralnym dla naszych „Klasowców” z P. P. S. i p. Żuławskim na czele, którzy głosowali za rezolucjami p. Fimmena w r. 1920 (bojkot transportów dla Polski) i brali udział w akcji szpiegowsko-wojskowej wr. 1922.

Jak oni teraz wyglądają?

O przyczynach drożyzny.

Ceny zboża, a w szczególności żyta, jęczmienia i owsa są w Polsce niższe zarówno od przedwojennych, jak też wszechświatowych, jak to wykazuje załączona tablica; dodać należy, że żyto, sprowadzone z Nowego Jorku do Polski byłoby o 0,4 dolara droższe oraz, że ani jeden kraj na świecie nie produkuje w szczególności żyta tak pięknego, jak Polska i Niemcy.

Drua tablica wykazuje, ile rolnik polski płacił w roku 1913 i ile płaci w roku 1923 za środki produkcji rolnej. Wniosek bardzo łatwo wyprowadzić: państwo, deprymując ceny płodów rolniczych zakazem wywozu, a jednocześnie zachowując się zgola liberalnie względem innych artykułów pierwszej potrzeby, zagraża rolnictwu dotkliwie obniżeniem jego zdolności nabywczej i siły płatniczej. a w konsekwencji przesileniem, które spowoduje obniżenie produkcji rolnej i wywoła konieczność sprowadzenia zboża zagranicznego.

	r. 1913 dolarów	r. 1923 dolarów
żyto	30	20 za 1000 kg.
węgiel	5	6,5
żelazo	45	53
superfosfat	14,5	15,5
saletra	45	62

	r. 1913 dolarów	r. 1913 dolarów
lokomobila	2250	3500
z młockarn.	80	105

Z powyższego zestawienia wynika, że w Polsce żyto jest o 50 proc. tańsze dzisiaj, niż w roku 1913, wszystkie pozostałe środki produkcji rolnej droższe o 10 do 50 proc. w locie.

100 kg. żyta r. 1923	Mk.	dolarów
3.4	125.000 =	2.97 4.05
24.4	140.000 =	2.92 3.90
15.5	132.000 =	2.75 3.65
1.6	135.000 =	2.55 3.40
15.6	165.000 =	1.74 3.50
2.7	248.000 =	2.38 3.45
16.7	275.000 =	2.43 3.40
30.7	320.000 =	1.68 3.40
16.8	380.000 =	1.55 3.35
25.9	600.000 =	2.01 3.25*)

Ceny r. 1913
w Kongresówce R. 5 = 2,50
w Wielkopolsce M. 14 = 3,45
w Małopolsce K. 15 = 3,05
Przeciętnie w Polsce dol. 3.—

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie zagalil Prezes p. Dr. W. Piasecki o g. 8 w. Protokół poprzedniego posiedzenia, odczytany przez Radnego Sekretarza za p. L. Opczyńskiego, Rada Miejska zatwierdziła.

I. Delegaci miasta: p. Prezydent, p. r. Dowmontowa i p. ławnik Zbrożyna, złożyli sprawozdanie z obrad i uchwał Zjazdu Związku Miast Polskich.

II. Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła w II czytaniu:

1) Przyjąć od Skarbu Państwa pożyczkę na budowę publicznej szkoły powszechnej miejskiej i budowę mieszkań dla nauczycieli we Włocławku przy ul. Łęgskiej, 300.000.000 mk. na warunkach wymienionych w rozporządzeniu Min. WR i OP. z dn. 26 czerwca 1922 r. (Dz. URP 1922 Nr. 56. p. 512 i Dz. UWR. i OP. 1922 Nr. 25 p. 277) bez względu na to, czy suma ta wpłynie jednorazowo w całości czy też w ratach częściowo.

*) w/g notowań z d. 19/9.

2) Użyć pożyczki tej wyłącznie na cel, na jaki została zaciągnięta.

3) Ręczyć za zwrot zaciągniętej pożyczki i spłatę procentów w umówionym terminie całym ruchomym i nieruchomym majątkiem gminy i wszystkimi jej dochodami.

4) Wstawiać do budżetu gminnego corocznie, aż do całkowitej spłaty pożyczki, odpowiednią sumę na opłatę przypadających rat wraz z odsetkami, wreszcie:

5) Zgodzić się, aby wrazie opóźnienia w wypłacie raty w oznaczonym terminie, zaległa rata była ściągana w drodze postępowania administracyjnego wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 10%, w stosunku rocznym od raty zaległej oraz z kosztami egzekucji.

6) Upoważnić Magistrat do przeprowadzenia wszelkich czynności prawnych w związku z zaciągnięciem pożyczki, do ustalenia terminu spłat oraz wszelkich wogóle warunków pożyczki i przyjęcia zobowiązań z pożyczką związanych, jak również do podpisania skryptu dłużnego.

II) Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła w II czytaniu: upoważnić Magistrat:

1) Do zasięgnięcia na budowę kanalizacji i wodociągów w Polskim Banku Komunalnym pożyczki w złotych polskich na sumę do wysokości 80.000.000 mkp. (osiemdziesiąt milionów mkp.) w przeliczeniu na złote według kursu stosowanego dla 8% pożyczki złotej wzgl. 6% złotych bonów skarbowych w dniu dokonania każdej wypłaty. 2) Do ustalenia terminu spłat oraz wszystkich wogóle warunków pożyczki i przyjęcia zobowiązań z pożyczką związanych.

3) Do przeprowadzenia wszelkich czynności prawnych w związku z zaciągnięciem pożyczki. Przytem Rada Miejska zaznacza, że z tytułu niniejszej pożyczki poddaje się statutowi Banku Komunalnego, przepisom wydanym lub mogącym być wydanymi w przyszłości przez władze Banku oraz Min. Rob. Publicznych i Skarbu.

IV) Na wniosek nagły Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła: „Na podstawie art. 119 Ustawy z dn.

4.5. 1923 r. w przedmiocie państw, podatku przemysłowego i z mocy art. 21 p. 4. Dekretu z dn. 4.2. 1919 r. o samorządzie miejskim oraz art. I. (p. 1.) Dekretu z dn. 7.2. 1919 r. w przedmiocie skarbowości gmin. miejskich, Rada Miejska m. Włocławka uchwala pobierać komunalny podatek do państw. podatku przemysłowego w postaci przedmiotów podlegających wymiarowi państw. podatku przemysł. podatkiem od obrotu w wysokości o, 5% od sumy obrotu ustalonej przez państwowe organy wymiarowe, a o ile chodzi o przedsiębiorstwa i osoby, wyszczególnione w art. 8) wyżej powołanej Ustawy z dn. 14.5 23 w wysokości 25% ceny świadectw przemysłowych, przez te przedsiębiorstwa i osoby nabywanych. Uchwala niniejsza obowiązuje od dnia 1 stycznia 1923 r.

V. Wniosek nagły Magistratu o podniesienie stawek podatku od ładunków Rada Miejska przekazała Komisji Finansowo Budżetowej dla rozpatrzenia łącznie z podaniem przemysłowców w teje sprawie.

VI. Wniosek p. r. Sztolcmana w sprawie zaliczenia nadpłaconych rat podatku szkolnego, Rada Miejska uchwala przekazać Magistratowi dla przedstawienia Władzy Nadzorczej do oświadczenia.

VII. Odpowiedz Magistratu na interpelację p. r. Bojańczyka i innych w sprawie Straży ogniowej, Rada Miejska odroczyła do następnego posiedzenia przy obecności radnego interpelanta.

VIII. Na wniosek Magistratu Rada Miejska p-ko z glosom uchwala: „Nadać nowej ulicy, przechodzącej obok budynku nowooteowanej szkoły powszechnej na „Młodziach“ do szkoły technicznej nazwę: „Ulicy Jana Rolinśkiego.“

IX. Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwala: Podnieść kredyt przyznany na pokrycie wydatków wynikających z subsydjowania przez miasto Wystawy Rolniczo Przemysłowej we Włocławku z mk. 20.000.000 na mk. 22.102.875.

X. Na wniosek Prezydium Rada Miejska uchwala: udzielić p. r. Ja-

blońskiemu dwumiesięcznego urlopu, poczynając od dnia 19 września 1923 r.

Z niedzielnego koncertu.

Kilka dni temu miejscowa prasa powiadomiła włocławian o mającym się odbyć u nas koncercie ku czci Szopena.

Czekaliśmy z upragnieniem koncertu, by usłyszeć z estrady dzieła naszego nieśmiertelnego lutnisty, Fryderyka Szopena.

Przyszła zapowiadana niedziela, a z nią koncert-odczyt.

Na estradzie w sali gimnazjum państwowego stanął przy mównicy artysta z Warszawy, p. Borawski, przy fortepianie usiadł p. Trombini-Kazuro, profesorka warszawskiego Konserwatorium.

Prelegent nakreślił szczegółowy życiorys Szopena. Pianistka ilustrowała odczyt grą na fortepianie.

Koncert rozpoczął preludjum A mol. Jestto kompozycja, w której mieści się cały Szopen, Szopen ze swą tęsknotą, miłością i tragedją. W dwudziestu trzech taktach potrafił Szopen zamknąć całą swą duszę, cały swój geniusz muzyczny, cały swój ból patriotyczny. Preludjum A mol stworzył Szopen na wieść hijobową o wzięciu Warszawy przez Moskali (w roku 1831). Bawił podówczas zagranicą, w Stuttgardzie.

Z napięciem sala czekała na preludjum A mol. Pianistka — odtworczyła zawiódła — nie dała swą grą odczuć i zrozumieć tego tragicznego poematu Szopenowskiego. Potem następowały inne mniej lub więcej szczęśliwie odtworzone kompozycje Szopena: etiuda C-mol, ballada G mol, polonez A dur, nokturn C-mol (op. 48), preludjum Des-dur, walc As dur (op. 42), mazurek Cis-mol (op. 30), marsz pogrzebowy z Sonaty B-mol i t. d. Najudatniej wypadł walc As dur i mazurek Cis-mol. Szkoda, żeśmy nie usłyszeli więcej mazurków — były tylko dwa, albo więcej walcy — był tylko jeden, a pianistka najszczęśliwiej wyszła, grając te dwa rodzaje kompozycji szopenowskich.

Na ostatnim planie były umieszczone trzy pieśni Szopena, które odśpiewała p. Jampolska.

Nie można było wynieść z koncertu, odczytu wrażenia zachwycającego. Kto mało, albo wcale nie znał Szopena, ten odniósł wrażenie pouczające.

MYŚLI.

Wybrał. J. K.

Cierpliwość jest siostrą nadziei; nie bardziej rozczulającego jak związek ich braterskich dłoni; zwątpienie złowrogie może rozciąć ten węzeł bez żadnej dla siebie korzyści, bo żadna z siostr rozłączonych nie będzie mogła gościć z niem pod jednym dachem.

Antonina Machczyńska.

Wdzięczność się należy koncertantom i prelegentowi za to, że starają się popularyzować dzieła naszego nieśmiertelnego mistrza tonów, Szopena i, że część dochodu z koncertu przeznaczili na budowę pomnika dla Szopena. Zyg.

Pożary zbiorowe.

Pożary zbiorowe w bieżącym 1923 roku jak corocznie wyrządziły poważne szkody. Z zarejestrowanych dotychczas 91 pożarów zbiorowych najgroźniejszymi okazały się pożary w następujących miejscowościach:

Szkody w milionach mk.

9.IV. Worgule, pow. Bielski 72 budynki 175 milj.

9.IV. Teodorówka pow. Sarnieński 65 budynki 200 milj.

2.IV. Berezki pow. Sarnieński 104 budynki 350 milj.

3.IV. Stężyca pow. Garwoliński 259 budynki 380 milj.

26.V. Olszanka pow. Lubomliński 105 budynki 550 milj.

2.VI. Lipniki pow. Kolneński 101 budynki 570 milj.

15.VI. Pogorzal pow. Garwoliński 226 budynki 1.500 milj.

17.VI. Zaluticze pow. Łuniniecki 225 budynki 750 milj.

10.VII. Pankratowicze pow. Nieświeski 101 budynki.

14.VII. Kobylnica pow. Garwoliński 68 budynki 1.000 milj.

21.VII. Kuchczyce pow. Nieświeski 224 budynki 1.900 milj.

**Ogłaszajcie się
w Słowie Kujawskim.**

W czym tkwi harmonja życia?

W № 200 z dnia 15 września był umieszczony artykuł pod tytułem „Wiosenne powieści życia społecznego“ — opisujący serdeczny i przyjacielski stosunek pracowników względem swego pracodawcy. Wobec tych niestannych wymysłów wzajemnych, jakimi przepelniona jest nasza prasa polska od chwili zmartwychpowstania naszej Ojczyzny, jest to naprawdę powiew wiosenny, który się czytało z prawdziwą przyjemnością. Dałby Bóg, aby podobne powieści wiosenne pojawiały się u nas coraz częściej.

Biorąc z tego asumpt, uważam za stosowne zrobić kilka uwag na tle naszych stosunków społecznych.

Obserwując przez długie lata jedną i drugą stronę medalu t. j. inteligencję i lud prosty, pracodawców i pracowników, przychodzę do wniosku, że nie bez racji powstało przysłowie „Jaki pan, taki kram“.

Oprócz świeżego faktu z Kruszyna mamy podobnych tysiące, tylko się niestety nie chcemy nad nimi zastanawiać i wyprowadzać praktycznych wniosków. Dla przykładu przytoczę tu niektóre na jakie w życiu swoim patrzyłem, a z których wprost uderzająco bije w oczy ta prawda, zawarta w przysłowiu „Jaki pan taki kram“. Mniej więcej trzydzieści lat temu, gdy byłem na pierwszym probostwie, a było to w pasie pogranicz-

nym, skąd wszyscy prawie bezrolni i małorolni wychodzili gromadnie do Prus na roboty letnie, gdzie nawiasem mówiąc, mieli doskonały zarobek, otóż wtedy pewien moskał, właściciel obszernej donacji, znalazł się w krytycznym położeniu podczas zimy.

Widząc to gospodarze ze sąsiedniej wsi w liczbie 80, którzy się już ze zniwami swoimi załatwili, jak jeden mąż pośpieszyli mu z pomocą, idąc z własnej inicjatywy na jeden dzień bezinteresownie: kosiarz i podbieracz z każdego domu.

Czyż to nie piękny przykład iście chrześcijańskiej miłości. Ale zachodzi pytanie dlaczego tak szlachetnie postąpili? oto dlatego, że ów donatariusz kilka miesięcy przedtem, także z własnej inicjatywy, dał im desek na ławki do nowej szkoły, a prócz tego stale upoważniał X. proboszcza, aby ten corocznie w jesieni wydawał świadectwa prawdziwie biednym i z takim świadectwem wolno im było zbierać suche gałęzie w lasach owego pana.

Nie potrzebuję nadmienić, jaką radość uczuł w swoim sercu ów pan donatariusz po wyżej przytoczonym fakcie; wywiązał się stąd b. serdeczny stosunek wzajemny. Przytoczę tylko jego słowa, które mi często powtarzał: „Jeżeli będzie kiedy w Europie wystawa porządnych ludzi, to my wtedy całą tę wieś na ową wystawę posłemy“.

Istotnie mieszkańcy tej wsi godni byli takiej wystawy, bo nie tylko w tym pojedynczym fakcie, ale

i w całym swoim postępowaniu, wyróżniali się od innych.

Nie było tam ani głupców, ani podleców, ani złodziei, ani pijaków, ani rozpustników, jednym słowem chrześcijaństwo i katolicy w całym tego słowa znaczeniu. A czemu tak było? Przyczyna owej szlachetności całej tej wsi tkwiła w tem, że przez długie lata przedtem ową donację dzierżała pewna bardzo przykładna, pobożna i szlachetna rodzina polska, która z ową wsią była w niestannym kontakcie i przyświecała im swoim przykładzie chrześcijańskim przykładem.

Nic dziwnego, że ta wieś była taka szlachetna, bo taki bywa kram jaki jego pan.

Przeciwnie, jeżeli spotykamy lud zły, niemoralny, bezbożny i palający nienawiścią wzajemną, to tylko tam, gdzie nie miał dobrego przykładu!

Takich przykładów zarówno dodatkowych, jak i ujemnych możnaby przytaczać bez liku, z których zawsze jak sztydło z worka wylazi owa prawda „Jaki pan taki kram“ albo „Co kto posieje to też i żąć będzie“. Na zakończenie pozwolę sobie przytoczyć jeszcze jeden fakt, wskazujący nam bardzo konkretne wnioski.

Wyznaczony do pewnej parafji jako wikariusz, w niedługim czasie wypadło mi we Wielką Sobotę obejrzeć parafję w celu poświęcenia wielkanocnych pokarmów. W pewnym folwarku, który od dwóch lat był w posiadaniu żyda, (expachciarza) dowiedziałem się od jego służących,

że oni nie mają nic do poświęcenia, nawet kawałka czarnego chleba. Zdumiałem, bo coś podobnego nigdy mi się możliwym nie wydawało, a jednak istotnie tak było. Rzecz prosta, że zaraz na drugi dzień napisałem do owego żyda list wykażący mu jego niegodziwość i zagroziłem mu, że jeżeli nadal tak postępować będzie, to użyję wszelkich środków, aby go zmusić do poprawy bytu tych ludzi. Na skutek listu zjawili się wkrótce ów żyd z wymówkami i rozmaitemi żydowskimi sofizmami. Koniec końcem, ażeby zabić jego sofistyczne tłumaczenia, powiedziałem mu, że sam osobiście przyjdę do jego folwarku, obydwaj obejdziemy wszystkie izby i sprawdzimy, kto kłamie, czy służba jego, czy on.

Żyd chwilę pomyślał, i zgodził się na taki wniosek, prosił tylko, ażeby tę wizytę odbyć dopiero za jakie dwa tygodnie. Gdy po dwóch tygodniach przybyłem, zastałem takie zmiany, o jakich nawet nie marzyłem: nowe dachy, nowe okna oszkłone, izby wybielone i w każdej dostatnio zboża i chleba.

Gdy weszliśmy do pierwszej z brzoza izby, żyd z dumą, pokazując na worki, mówi do kobiety: Ny, wy powiadacie, co ja wam ordynarje nie widaje a to co jest? A na to kobiecina, zwracając się do mnie, mówi: proszę księdza, to dopiero wczoraj nam to wszystko wydali.

(d. n.)

Co niesie dzień?

Październik

10

ŚRODA

Dziś: Franciszka Borgiasza.
Słow.: Dobromiły.
Jutro: Emilji, Gereona z tow.
Wschód słońca o g. 5.52
Zachód o g. 17.2
Wsch. księżycy o g. 5.50
Zachód o g. 17.29.

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Październik	godzina	ciężnienie powietrza w mm/700+	temperatura w stopni. Celsjusza	zachmurzenie 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr./sek.
8	21	51,9	10,4	10	S - 2
9	7	52,7	9,2	4	W - 1
9	13	52,7	12,8	8	SW - 2

W dniu 8 paździer. najwyższa temperatura wynosiła 13,3°, najniższa 7,4°. Opad 1,3 mm.

Osobiste. Prezydent m. Włocławka powrócił z Warszawy i objął swe urządowanie.

Referent szkolny, p. Kostrzewski, b. urzędnik starostwa włocławskiego, zrezygnowawszy z zajmowanej w ciągu miesiąca posady, wyjeżdża na stałe do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Tydzień akademicki. Na skutek odezwy komitetu stołeczno-wojewódzkiego Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej — magistrat wystąpił z inicjatywą zorganizowania na terenie Włocławka „Tygodnia Akademickiego” celem przybliżenia z pomocą kształcącej się młodzieży akademickiej. W dniu jutrzejszym o godz. 8 wiecz. w gmachu magistratu odbędzie się w odnośnej sprawie pierwsze organizacyjne zebranie Komitetu Tygodnia.

Sztuka „Krzyżacy” dla szkół powszechnych odegrana zostanie w czwartek. Początek przedstawienia o godzinie szóstej i pół po poł.

Dodatek drożyniany. Magistrat otrzymał 80 milj. mkp. i rozpoczął wypłaty dodatku drożynianego urzędnikom magistratu.

Ślub. Dnia 6 października w kościele parafialnym w Górnym Szpetalu, pobłogosławiony został związek małżeński, między p. D. Cichocką, córką obywatelską, a p. J. Krauze, utalentowanym artystą malarzem.

Godne naśladowania. Właściciel papierni przy ul. Starodębskiej № 14 udzielił robotnikom swoim zapomogi w sumie 130 milionów mkp. Niech inni pójda w jego ślady.

Czuły policjant. Policjant obchodzący rewir przy ul. Kościuszki № 1 zauważył kobietę, która niosła koszyk, starannie go ukrywając. Policjant podszedł, odkrył koszyk i zobaczył w nim sporo bielizny męskiej. Ponieważ kobieta nie umiała się wytłomaczyć, skąd to posiada, została więc zaareztowana.

Pogryziony przez psa Leon Grackowski, zam. przy ul. Starodębskiej № 36, przechodząc koło cyrku, został pogryziony przez psa. Skaleczonego odesłano do lekarza, a właściciela psa pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Z targu. 9 października r. b. targ był bardzo mały; płacono

za korzec żyta	mk. 750.000
za korzec pszenicy	1.350.000
za korzec jęczmienia	550.000
za korzec kartofli	200.000
za mendel jaj	70.000
za tunt masła	75.000
za litr mleka	10.000

Włoski cyrk Proserpi, który bawił we Włocławku przez tydzień czasu, dając przedstawienia, w dniu 8. b. m. wyjechał z Włocławka.

Bójka. Dnia 6 października na ul. Południowej, posprzeczało się dwóch pijanych. Jeden z nich wyjął

nóż i poranił drugiego. Kres temu położyła policja. Poranionego odwieziono do szpitala, przeciwnika zaś aresztowano.

Miła służąca. Stanisława Nowakowska służąca p. Kleczewskiego, zamieszkałego przy ul. Królewskiej Nr. 29 skradła przedmioty domowe. Nowakowską zatrzymano a sprawę oddano do sądu.

Kradzież. Szyprowi z berlinki stojącej obok starego ślachtuza przy ul. Towarowej skradziono zegarek i pieniądze.

Z OKOLIC.

Przyjazd Najdostojniejszego Pasterza do Aleksandrowa. W niedzielę dn. 14 b. m. przybędzie laskawie do Aleksandrowa J. E. Ks. Biskup Zdzitowiecki; celem dokonania uroczystego poświęcenia kamienia węgielnego pod bursę dla uczniów gimnazjum męskiego, prowadzonego przez X.X. Salezjanów.

Z KRAJU.

W sprawie pobytu p. Hiltona Younga w Warszawie. Jak się dowiadujemy przybywający do Polski minister Hilton Young, jako doradca finansowy skarbu polskiego, ma zamieszkać w jednym z pierwszorzędnych hotelów na koszt państwa. Również cały personel biurowy p. Younga będzie opłacany ze specjalnych kredytów rządowych asygnowanych dla tego celu. Pozatem Min. Robót Pub. ma obowiązek ze swoich kredytów udzielić do dyspozycji p. Younga samochodu. Wszelkie przejazdy kolejowe na terenie Rzpltej będą również bezpłatne.

Odnaczenie. W dniu 3 b. m. M. S. Wojsk. minister general Szeptyki w otoczeniu adjutantów udekorował za szczególne zasługi położone koło organizacji wojska, oficerskim Krzyżem IV kl. orderu „Polonia Restituta” następujących oficerów: plk. Dańca, szefa wojsk. Sądu okr. warsza., plk. Szuberta z korp. kontr., plk. Szrednickiego-Kołataja z Sekcji Opieki nad inwalidami Minister. Spr. Wojskow. pplk. Kuciela z korp. kontr., pplk. Łodyńskiego z Centr. bibl. wojsk. nado Krzyżem Kawalerskim V kl. tegoż orderu: mjr. Bobrowskiego z Zakł. granicznych M. S. Wojskow., radcę Dzierdziejewskiego z Wep. IX Spr. M. S. Wojsk. i mjr. Błońskiego z Oddz. II M. S. Wojsk.

Z okazji tej dekoracji przemówił do udekorowanych minister gen. Szeptyki.

W godzinę—telegram z Ameryki. W czwartek w dniu otwarcia polsko-amerykańskiego bezpośredniego połączenia radiotelegraficznego prezes rady ministrów, Witos otrzymał następujące dwa telegramy:

Premjer Witos, Warszawy. Z okazji otwarcia radiostacji przesyłamy życzenia rządowi oraz całemu narodowi.
(—) „Telegram Codzienny”.

Premjer Witos, Warszawa. Otwarcie stacji radio w Polsce towarzyszy uznanie wychodźtwa.

(—) „Kurier Narodowy”.
Nowy Jork.

Oba powyższe telegramy nadane zostały w Nowym Jorku w języku polskim, pierwszy o godz. 15. ej, drugi o godz. 14. ej. Nadeszły zaś do Warszawy o godz. 16 min. 19 i 16 ej min. 20.

Wrzenie strajkowe w Krakowie.

Aj. „Varsovia” donosi: Związek maszynistów kolejowych w Krakowie powziął uchwałę, w której oświadcza, że jeśli w ciągu dnia dzisiejszego, nie otrzyma odpowiedzi, zadawalniającej jego żądania, to niezależnie od stanowiska „Związku maszynistów kolejowych w Polsce” i centr. komitetu pracowników państwowych powzięmie w tej sprawie uchwałę samodzielną.

Łódź. Na wniosek wydziału opieki społecznej magistrat łódzki postanowił wypłacić niezwłocznie zarządowi budowy kolonii leczniczej dziecięcej w Busku, 15 milionów marek, tytułem pozostajej części udziału magistratu m. Łodzi w tem przedsięwzięciu. Całkowity udział magistratu wynosi 25 milionów mk.

Zgodnie z propozycją delegacji wydziału opieki społecznej magistrat łódzki uchwalił podnieść wysokość subsydjum miesięcznego, wypłacanego Tow. „Kropki mleka” z 500,000 mk. do 2 milionów mk.

Połączenie telegraficzne. Urzędy pocztowe z urządzeniem telegraficznym Krzywda, powiat Łuków, Ryki, powiat Garwolin, Piotrków Kujawski i Radziejów, pow. Nieszawa i Stoczek Łukowski, powiat Łuków, otrzymały połączenie telegraficzne zapomocą aparatów systemu Morse’a — pierwszy i drugi z Łukowem, trzeci i czwarty z Włocławkiem i Kołem, a ostatni z Żelechowem i Łukowem.

Hurtownia Spółek Spożywców w Poznaniu nagrodzona została na wystawie rolniczo-przemysłowej w Kępnie (Pozn.) najwyższą nagrodą i to państwowym dyplomem ministerjalnym oraz srebrnym medalem w uznaniu dobrej jakości wyrobów wytwarzanych we własnych Zakładach Przemysłowych HA — ES — ES.

Jest to już drugie odznaczenie, które Hurtownia Spółek Spożywców uzyskała w ostatnim czasie za swe wyroby, co świadczy o pierwszorzędnej jakości jej fabrykatów.

Zakończenie zatargu na Górnym Śląsku. Dnia 1 b. m. została podpisana umowa w przemyśle węglowym dotycząca nowych warunków płacy. Na mocy interwencji i arbitrażu ze strony rządu górnicy przyjęli 26 proc. dodatek od dnia 1 października. Prócz tego ustalono pewne wyrównanie niektórych kategorii uposażeń górniczych. W skład komisji arbitrażowej wchodzili delegat Min. Pracy p. Ulanowski, inspektor górniczy p. Gollat i inż. górniczy p. Noakowski.

Ceny chleba w Warszawie. Począwszy od dnia dzisiejszego ceny chleba w sklepach miejskich zostały podniesione do 9500 mk. za kilo żytniego chleba z 70 proc. mąki, zaś z 50 proc. kilogramowy bochenek kosztuje 15.000 mk. Należy podkreślić, że taki sam chleb w sklepach prywatnych kosztuje 15.000 mk. pierwszy, zaś 18 tys. mk. drugi gatunek.

Pomysłowy złodziej. W pociągu, idącym z Łowicza do Warszawy, w nocy z 28 na 29 b. m., w jednym z wagonów przytulona w kącie koło okna siedziała młoda łowiczanka.

Unikała ona rozmów i światła, które jakoby raziło jej wzrok.

Zaciekawiło to jednego z pasażerów, który zaczął obserwować tajemniczą pasażerkę i po krótkim czasie zauważył, iż łowiczanka zwraca uwagę na cudze rzeczy.

Swimi spostrzeżeniami podzielił się z innymi pasażerami, a ci z policją i w końcu tajemnicza łowiczanka, przeprowadzona na posterunek policyjny, okazała się 20-letnim Józefem Czubkiem, zamieszkałym w Błoniu.

Oczywiście „łowiczankę” z wagonu zaprowadzono do aresztu.

TELEGRAMY.

Pożar lotniska w Pucku.

Dnia 4 b. m., o godz. 8 wieczorem wybuchł tu wielki pożar w drewnianym hangarze lotnictwa morskiego skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z benzyną. W kilka minut pożar ogarnął cały hangar, w którym mieściły się maszyny, kilka samochodów i różne maszyny.

Dzięki energii straży pożarnej m. Pucka zdołano stłumić pożar nad czę-

ścią hangaru, w której znajdował się basen z 5,000 litrów benzyny. Przy akcji ratunkowej odznaczyl się kpt. pilot int. Bamba i urzęd. XI r. int. Witkowski. W płomieniach zginęły 2 samochody, 1 motocykl, część maszyn, wielka ilość opon samochodowych i mała ilość benzyny.

Podwyżka ceny gazet.

LWÓW AW. Szereg dzienników polskich podwyższył z dniem dzisiejszym cenę egzemplarza na 10.000 mk.

Wykopanie złotego skarbu.

LWÓW (A.W.) W miejscowości Hnilce, powiatu podhajeckiego, wykopano garnek gliniany, pełen złotych monet z czasów Jana Kazimierza.

I na Litwie ich nie chcą.

GDANSK 9.X. Nawet na Litwie Kowieńskiej, której rząd tak zawzięcie kocietuje żydów, zaczyna się szerzyć gwałtownie antysemityzm.

Plebiscyt dobrowolny w Hannoverze.

BERLIN (AW). „Hannoversche Landesztg” donosi, że przydzium stronnictwa niemiecko-hannoverskiego uchwaliło rozpocząć przygotowania, celem przeprowadzenia referendum ludowego w sprawie przynależności państwowej Hannoveru.

W zagłębiu Ruhry.

DUESSELDORF, 9.X. (Pat.) Z posteród funkcjonariuszy tutejszej policji bezpieczeństwa 280 wysiedlono. 120 zaś, zamieszczanych bezpośrednio w wypadkach z dnia 30 września r. b., zatrzymano nadal w areszcie.

DUESSELDORF, 9. X. (Pat.) W zagłębiu Ruhry coraz więcej przedsiębiorstw zostaje uruchomionych. W kopalni Nordstern postanowiono wznowić natychmiast dostawę węgla z tytułu odszkodowań. Kopalnia Gottensegen dostarczyła za okazaniem bonu rekwizycyjnego niezbędną dla użytku wojsk okupacyjnych ilość węgla na okres zimowy. W koksowni w Reklinghausen wznowiono pracę pod kierownictwem inżynierów francuskich. Węgiel, wydobywany z miejscowych kopalni, przeznaczany będzie dla koksowni oraz na dostawy z tytułu odszkodowań.

DUESSELDORF, 9.X. (Pat.) Na zasadzie układu między pracodawcami a robotnikami w Essen płaca tygodniowa robotników ustalona została na 3.000.000.000 mk.

DUESSELDORF, 8.X. (Pat.) Władze okupacyjne zatrzymały w Wehwinkel 231.000.000.000 mk. papierowych, przeznaczonych dla oddziału Banku Rzeszy w Kolonii.

Przygody Lloyd George'a.

NOWY YORK, 9. X. Pat. Obecność Lloyd George'a wywołuje wrogie manifestacje ze strony irlandzkiej republikańców. W piątek wieczorem, gdy Lloyd George wychodził z teatru rzucali w jego stronę zgnilemi jajami, które go jednak nie dosięgły. Lloyd Georgowi towarzyszy stałe znaczny zastęp straży policyjnej.

Stłumiona rewolucja.

RZYM, 9.X. (Pat.) Dzienniki donoszą z Madrytu, że w północnej Portugalji wybuchła rewolucja. Proklamowano strajk kolejowy oraz ogłoszono stan oblężenia. Rewolucja zorganizowana przez konserwatywną opozycję jest skierowana przeciwko nowemu prezydentowi Gomezowi, który wczoraj objął urządowanie. W Lizbonie rzucono kilka bomb. Połączenia są przerwane.

RZYM, 8.X. (Pat.) Z Madrytu donoszą: Rewolucję w Portugalji natychmiast stłumiono. Przywódcy rewolucji ratowali się ucieczką. Potwierdza się, iż ruch był skierowany przeciwko prezydentowi Gomezowi, na którego dokonano zamachu już 3-go b. m., t. j. w dniu, w którym przybył na krążowniku angielskim z Londynu do Lizbony.

Proces o zamordowanie Worowskiego.

BERNO, 8.X. (P. A. T.) Szwajcarska rada związkowa udzieliła zezwolenia na wjazd do Szwajcarii rosjaninowi, dr. Czlenowowi, który występować będzie w procesie o zamordowanie Worowskiego. [Pozwolenie to dotyczy tylko czasu trwania rozprawy.

Sprawa Rjeki.

RZYM 7. X. (A.W.) Bezpośrednie rokowania między Jugosławją a Włochami w sprawie Rjeki są już podjęte. Z kół oficjalnych komunikują, że podstawą rokowań będzie ostatni projekt przedstawiony Jugosławji przez Włochy. Rząd włoski proponuje w nim utworzenie samodzielnego organizmu państwowego z Rjeki pod protektoratem Włoch, Jugosławja zaś miałaby otrzymać port Barosa i Belte, Granica między Rjeką a Chorwacją zostałaby przesunięta koło miejscowości Kastja na korzyść Jugosławji. Mussolini rzekomo dał Jugosławji do zrozumienia, że projekt ten jest ostateczną graniczną ustępstw włoskich.

Zakończenie strajku.

PRAGA 7.X. (P.A.T.) P.R. Trwający od 7 tygodni strajk górników zakończył się. Górnicy przyjęli propozycję kompromisową rządu, wedle której płace będą zredukowane od 9 do 13%. Kontrakt zbiorowy będzie posiadał ważność do końca maja 1924 r. Praca w kopalniach wznowiona będzie jutro.

Wedle obliczeń dziennika Narodni Listy, strajk górników spowodował szkody, które wynoszą blisko 700 milionów koron.

Bójka przy odstawianiu pomnika.

CAHORS 8. X. P.A.T. Na uroczystości odsłonięcia pomnika poległych w Creysse, która odbyła się pod przewodnictwem b. ministra Malvy z przybyłej tam grupy kamelotów monarchistycznych (Camelots du roi) wystąpił jakiś człowiek i uderzył przewodniczącego. Powstał zamęt i bójka, podczas której dano kilka strzałów rewolwerowych. Policja aresztowała 4-ch kamelotów i wezwadło opuszczenia Creysse. Uroczystość zakończyła się bez dalszych wypadków.

Lenin.

RYGA 8.X. (Rps.) Jak komunikują z Moskwy, Lenin miał nowy atak choroby, jakkolwiek słaby. Ogólny stan chorego nie pozostawia żadnych nadziei na polepszenie. Zdolność mowy powraca powoli, lecz ogólny stan spalizowanego nie zmienia się wcale na lepsze.

Strajki w Moskwie.

REWEL 8 X. (Rsp.) Według wiadomości, otrzymanych z Moskwy, na liniach kolejowych, leżących na północ od Moskwy, miał wybuchnąć strajk kolejarzy, którzy postawili żądania ekonomiczne. Zarząd kolejowy miał odmówić wszelkich pertraktacji. Czerzwycząjka dokonała aresztowań wśród strajkujących

Zdenerwowanie w Niemczech.

BERLIN 8.X. (A.W.) Utworzenie nowego gabinetu nie przyczyniło się bynajmniej do wyjaśnienia sytuacji. Zdenerwowanie sfer politycznych potęguje się ustawicznie. W związku z tem Związek przemysłowców niemieckich wydał odezwę, w której oświadcza między innymi: Jedność państwa niemieckiego jest w największym niebezpieczeństwie. Parlamentaryzm zawiodł. Ocalić obecnie państwo mogą ludzie zdecydowani, oparci na społeczeństwie. Wtedy przy zachowaniu porządku możemy liczyć na powrót do dawnych stosunków.

Tylko tyle ile Niemcy mają w Polsce.

KATOWICE, 9.X. (Pat.) W niedzielę w Raciborzu odbył się wielki wiec polski z udziałem przeszło 6.000 osób. W rezolucjach m. in. żądano zapewnienia ludności polskiej w Niemczech praw jakie mają Niemcy w Polsce.

Dalszy spadek marki niemieckiej.

WIEDEN 8.X. (P. A. T.) Wiener Sonn- und Montags-Zeitung donosi z Berlina, że w Nowym Yorku notowano wczoraj 907 milionów marek niemieckich za dolar. Powodem dalszego spadku marki jest fakt, że Bank Rzeszy zaniechał już wszelkiej interwencyjnej polityki w celu podniesienia kursu marki.

KILKUWERSZÓWKI.

× W dn. 5 b. m. odbyła się w Min. Skarbu konferencja w sprawie waloryzacji podatków i danin. Na podstawie materiałów przygotowanych przez tę konferencję, na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Ministrów ma być sprawa ta zdecydowana.

× W Kijowie w czasie nabożeństwa w synagodze wybuchła panika wskutek fałszywego alarmu o pożarze. Rezultatem paniki była poważna liczba ofiar wskutek uduszenia w po płochu.

× Produkcja węgla w Anglii powiększa się stopniowo; w ciągu ostatnich 12 miesięcy wynosiła ona 249 milionów ton. Jest to największa produkcja, jaką osiągnięto od 1913 r. Liczba górników wynosiła w r. z. 1,275,000.

× Koncern Stinnesa dąży do opowania przemysłu porcelanowego i fajansowego oraz wytwórni instrumentów muzycznych w Czechach zachodnich.

× Cachin, znany komunista i poseł do parlamentu francuskiego został skazany za propagandę anarchistyczną, a w szczególności za podburzanie do nieposłuszeństwa osób wojskowych na 6 miesięcy więzienia i 2000 franków grzywny.

× Niemiecka partja komunistyczna zgłosiła wniosek o rozwiązanie Reichstagu i rozpisanie nowych wyborów.

× Wedle informacji z miarodajnego źródła, wiadomość o rzekomej katastrofie w kopalni „Kleofas”, podana przez kilka niemieckich dzienników śląskich, jest pozbawiona wszelkiej podstawy.

× Havas donosi z Dusseldorfu, iż. gen. Degoutte przyjął delegację przemysłowców niemieckich ze Stinnesem na czele i odbył z nimi naradę w sprawie podjęcia pracy na terenie okupowanym i wznowienia dostaw w naturze z tytułu odszkodowań.

× Prezydent Millerand zamienił karę śmierci, wymierzoną przeciwko 7-ju Niemcom, uprawiającym sabotaż na karę ciężkich robót.

× Parowiec niemiecki „Adriana”,

który odpłynął z Piotrogradu do Finlandji, zatonął na wodach fińskich.

× Były konsul polski w Paryżu p. Cholmiński, mianowany został radcą legacyjnym i konsulem generalnym w Moskwie.

× Odwołany został z Moskwy i przybył już do Warszawy drugi sekretarz poselstwa polskiego w Moskwie p. Chalupczyński.

× Na podstawie rozporządzenia Min. Skarbu przeprowadzenie technicznej strony losowania milionówek porucza się od dnia 6 b. m. Gener. Dyrek. Loterii Państw. przy ul. Nowy Świat 70 w soboty o godz. 12-ej w południe.

× Donoszą z Kijowa: Z powodu nagłego braku światła w synagodze oraz alarmu pożarowego powstała panika, skutkiem której około 60 osób poniosło śmierć, a blisko 100 osób zostało rannych.

× Donoszą z Moskwy: Przed trybunałem rewolucyjnym odbywa się obecnie proces przeciwko 75 funkcjonariuszom marynarki, oskarżonym o nadużycie oraz trzem sprawcom kradzieży kosztowności z kaplicy w Kremlu.

Dział sportowy.

Najbliższe widowiska sportowe.

W najbliższą sobotę i niedzielę gra na boisku 14 p. p. „4 Dyon Zandamerji“ (Łódź) z tut. drużyną „Makabi“ i z „14 p. p.“ Ze względu na dość niski poziom gry w obu drużynach wrocławskich, należy się liczyć z kłeską miejscowych.

Gimn. Klub Sportowy

Przez zwycięstwo w ubiegłą niedzielę nad „Kujawianką“ (5:2), pretendującą do tytułu mistrza Włocławka, wybił się na czoło tut. drużyn. Nadmienić wypada, że „Kujawianka“ grała brutalnie, czem do reszty zdyskredytowała się w oczach publiczności.

Mistrzostwa Polski w piłce nożnej

w grupie wschodniej i zachodniej zostały definitywnie ukończone. Do finalnych rozrywek weszły: „Pogoń“ (Lwów) oraz „Wisła“ (Kraków). „Pogoń“ na 6 spotkań zdobyła rekordową ilość punktów (12), nie przegrywając ani jednego meczu, oraz uzyskała wspaniały stosunek bramek — 42:3. Wisły zwycięstwo jest jeszcze problematyczne z powodu wniesienia przez Ł. K. S. (Łódź) protestu z powodu nie uznania jednej bramki przez niego zdobytej.

Nasi zagranicą.

Match Polska — Finlandja, zakończył się w Helsingforsie zwycięstwem Finów w stosunku 5:3 (3:1) rogów 4:8. Nadmienić wypada, że reprezentacja Polski grała bez graczy „Cracovii“, która bawi obecnie w Hiszpanji. Podczas drogi powrotnej pokonała nasza drużyna bardzo łatwo reprezentację Estonji w stosunku 4:0.

„Cracovia“ poniosła w Hiszpanji szereg klęsk, prócz jednej nierozegranej (1:1) z Barceloną. Prasa sportowa jednak uważa występy Cracovii za udatne, jeśli się weźmie pod uwagę brutalną grę Hiszpanów, stronniczość ich sędziów oraz fanatyzm publiczności hiszpańskiej. Na nasze pocieszenie wypada nadmienić, że mistrz Niemiec „Fürth“ przegrał do Barcelony w tydzień po nas w jeszcze gorszym stosunku bramek 4:1 i 7:2.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 8. X.

Funt angielski	2.640.000
Dolar	580.000
Frank szwajcarski	103.800
Frank francuski	34.500
Korona czeska	17.180
Korony austriackie (100)	8.17
Marka niemiecka	0.0008

ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

do Gdańska:
kurjer warszawski o godz. 2.53
osobowy warszawski o godz. 12.12
kurjer bukareszteński o godz. 13.37
osobowy warszawski o godz. 24.00

do Bydgoszczy:
osobowy warszawski o godz. 3.46

do Poznania:
osobowy warszawski o godz. 24.00
kurjer warszawski o godz. 2.53

do Torunia:
osobowy warszawski o godz. 19.28

do Ciechocinka:
osobowy warszawski o godz. 19.28

do Łodzi:
osobowy gdański o godz. 5.08
osobowy ciechociński o godz. 7.50

do Warszawy:

kurjer poznański o godz. 2.22
osobowy gdańsko-poznański o godz. 5.00
osobowy ciechociński o godz. 7.58
osobowy bydgoski o godz. 12.06
osobowy gdański o godz. 16.43

do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu:

kurjer gdański o godz. 15.32
Pociągi odchodzące z Włocławka o 7.50, 12.12, 16.43 i 19.28 iść będą przez Skierniewice, gdzie będzie połączenie od i do kurjerów krakowskich.

Kurjer warszawski do Gdańska iść będzie przez Inowrocław z przesiedaniem do kurjera Poznań—Gdańsk.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Nauka stenografji polsko—niemieckiej i pisania na maszynie. Tumski 3 m. 1. 24

Rymarz rutynowany znający roboty tapicerskie, siodlarskie, powozowe, pasowe i przy linach transmisyjnych. Poszukuje pracy na miejscu lub na wyjazd. Wiadomość w Administracji „Słowa Kujawskiego“ pod rymarż.

Sklep z całym urządzeniem, wolnym mieszkaniem z powodu wyjazdu zaraz sprzedam. Plac Dąbrowskiego 7: Stefan Grzankowski. 89

Kto chce rozwinąć swoje przedsiębiorstwo handlowe,
Kto chce zainteresować szerszy ogół swoją pracą,
Kto chce coś sprzedać lub kupić —
Niechaj się ogłasza
w Słowie Kujawskiem

Księgarnia Powszechna

POLECA

świeżo nadeszłe w wielkim wyborze:

ŚWIECE

woskowe, półwoskowe i stearynowe różnych wielkości

LISTWY DO RAM

Oprawa obrazów na miejscu.

Za ogłoszenia odpowiada
Administracja.